

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 540/2014-9

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 10. septembra 2014 predbežne prerokoval sťažnosti obchodnej spoločnosti D., s. r. o., zastúpenej obchodnou spoločnosťou O. s. r. o., , v mene ktorej koná advokát JUDr. M. V., vedených pod sp. zn. Rvp 9994/2014 – sp. zn. Rvp 999/2014 vo veci namietaného porušenia jej základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivý súdny proces podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozhodnutiami Daňového úradu Bratislava č. 9103309/5/2860168/2014 zo 16. júna 2014, č. 9103309/5/2908354/2014 z 18. júna 2014, č. 9103309/5/2908519/2014 z 18. júna 2014, č. 9103309/5/2908926/2014 z 18. júna 2014, č. 9103309/5/2908806/2014 z 18. júna 2014 a č. 9103309/5/2908645/2014 z 18. júna 2014 a takto

r o z h o d o l :

1. Sťažnosti obchodnej spoločnosti D., s. r. o., vedené pod sp. zn. Rvp 9994/2014 – sp. zn. Rvp 9999/2014 s p á j a na spoločné konanie, ktoré bude ďalej vedené pod sp. zn. Rvp 9994/2014.

2. Sťažnosti obchodnej spoločnosti D., s. r. o., o d m i e t a pre nedostatok právomoci Ústavného súdu Slovenskej republiky na ich prerokovanie.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) boli 18. augusta 2014 doručené sťažnosti obchodnej spoločnosti D. 1, s. r. o. (ďalej len „sťažovateľka“), ktorými namieta porušenie svojho základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na spravodlivý súdny proces podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) rozhodnutiami Daňového úradu Bratislava (ďalej len „daňový úrad“) č. 9103309/5/2860168/2014 zo 16. júna 2014, č. 9103309/5/2908354/2014 z 18. júna 2014, č. 9103309/5/2908519/2014 z 18. júna 2014, č. 9103309/5/2908926/2014 z 18. júna 2014, č. 9103309/5/2908806/2014 z 18. júna 2014 a č. 9103309/5/2908645/2014 z 18. júna 2014 (ďalej aj „napadnuté rozhodnutia daňového úradu“).

2. Zo sťažností a z ich príloh vyplýva, že sťažovateľka sa ako daňový subjekt alebo ako právny nástupca obchodnej spoločnosti L. (ďalej len „právny predchodca“), v konaní pred daňovým úradom domáhala odpustenia zmeškania lehoty na podanie odvolania proti rozhodnutiam daňového úradu vydaným v prvostupňovom konaní, ktorým rozhodol o uložení povinnosti sťažovateľke, resp. jej právnomu predchodcovi zložiť daňovú zábezpeku vo všetkých namietaných prípadoch v sume 340 000 €. Daňový úrad svojimi napadnutými rozhodnutiami rozhodol o nevyhovení žiadostiam sťažovateľky, resp. jej právneho predchodcu o odpustenie zmeškania lehoty na podanie odvolania z dôvodu, že „... *účastník konania nepreukázal existenciu dôležitých dôvodov na predĺženie lehoty*“. V ostatnom podala sťažovateľka na ústavnom súde sťažnosti.

3. Sťažovateľka v podaných sťažnostiach proti napadnutým rozhodnutiam daňového úradu obsahovo totožne namietala, že „*Odôvodnenie rozhodnutia... nemá žiadnu právnu váhu - neobsahuje argumentáciu, ktorým by porušovateľ učinil zadosť právu na spravodlivý proces, preukázal splnenie § 63 ods. 5 Daňového poriadku a vyvážil tak svoju právomoc autoritatívne rozhodnúť o právach a povinnostiach účastníkov, v dôsledku čoho nemožno považovať rozhodnutie za legitímne ani ponechať ho v platnosti.*“. V konaní pred ústavným

súdom sa „Vzhľadom na zrejmú zmätočnosť a arbitrárnosť napadnutého rozhodnutia...“ sťažovateľka domáhala „... preskúmania a prijatia opatrení na odstránenie jeho nedostatkov tak, aby si porušovateľ splnil povinnosti podľa Ústavy SR, resp. Daňového poriadku a vydal nové rozhodnutie k žiadosti sťažovateľa: (i) pred ktorým sa vyporiada so všetkými návrhmi a námietkami sťažovateľa (ii) ktoré bude v kvalite podľa § 63 Daňového poriadku a rozhodovacej praxe ÚS SR (najmä s logickou, súladnou a presvedčivou argumentáciou, ktorá bude vychádzať z relevantných právnych zdrojov a pozorne nadväzovať na žiadosť sťažovateľa).“.

4. V nadväznosti na svoju argumentáciu sťažovateľka žiadala, aby ústavný súd vydal nález, v ktorom vysloví porušenie jej v záhlaví tohto rozhodnutia označených práv napadnutými rozhodnutiami daňového úradu, ktoré ďalej zruší a predmetné veci vráti na ďalšie konanie a prizná jej náhradu trov konania.

II.

K spoločnému prerokovaniu vecí

5. Podľa § 31a zákona o ústavnom súde ak tento zákon neustanovuje inak a povaha veci to nevyklučuje, použijú sa na konanie pred ústavným súdom primerane ustanovenia zákona č. 99/1963 Zb. Občianskeho súdneho poriadku v znení neskorších predpisov (ďalej aj „OSP“). V zmysle § 112 ods. 1 OSP v záujme hospodárnosti konania môže súd spojiť na spoločné konanie veci, ktoré sa už začali a skutkovo spolu súvisia alebo sa týkajú tých istých účastníkov. Zákon o ústavnom súde nemá osobitné ustanovenie o spojení vecí, avšak v súlade s citovaným § 31a zákona o ústavnom súde možno v konaní o sťažnosti podľa čl. 127 ústavy použiť na prípadné spojenie vecí primerane § 112 ods. 1 OSP.

6. S prihliadnutím na obsah sťažností vedených ústavným súdom pod sp. zn. Rvp 9994/2014 – sp. zn. Rvp 9999/2014 a z tohto obsahu vyplývajúcu právnu a skutkovú totožnosť uvedených sťažností a taktiež prihliadajúc na totožnosť v osobe sťažovateľky, ako aj totožnosť v orgáne verejnej moci, ktorým je daňový úrad, proti ktorému sťažnosti smerujú, a v neposlednom rade aj s prihliadnutím na úplne totožnú argumentáciu týkajúcu

sa porušenia práv podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru rozhodol ústavný súd uplatniac citované právne normy tak, ako to je uvedené v bode I výroku tohto uznesenia.

III.

7. Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

8. Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každú sťažnosť predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia sťažnosti vo veciach, na prerokovanie ktorých ústavný súd nemá právomoc, sťažnosti, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné sťažnosti alebo sťažnosti podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj sťažnosti podané oneskorene môže ústavný súd odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Rovnako môže ústavný súd odmietnuť sťažnosť aj vtedy, ak je zjavne neopodstatnená.

9. Podľa čl. 142 ods. 1 ústavy súdy preskúmajú aj zákonnosť rozhodnutí orgánov verejnej správy a zákonnosť rozhodnutí, opatrení alebo iných zásahov orgánov verejnej moci, ak tak ustanoví zákon.

10. Podľa § 7 ods. 2 OSP v občianskom súdnom konaní súdy preskúmajú aj zákonnosť rozhodnutí orgánov verejnej správy a zákonnosť rozhodnutí, opatrení alebo iných zásahov orgánov verejnej moci. Podľa § 244 ods. 1 OSP v správnom súdnictve

preskúmajú sudy na základe žalôb alebo opravných prostriedkov zákonnosť rozhodnutí a postupov orgánov verejnej správy. Podľa § 244 ods. 3 OSP rozhodnutiami správnych orgánov sa rozumejú rozhodnutia vydané nimi v správnom konaní, ako aj ďalšie rozhodnutia, ktoré zakladajú, menia alebo zrušujú oprávnenia a povinnosti fyzických osôb alebo právnických osôb, alebo ktorými môžu byť práva, právom chránené záujmy alebo povinnosti fyzických osôb alebo právnických osôb priamo dotknuté. Postupom správneho orgánu sa rozumie aj jeho nečinnosť. V zmysle § 247 ods. 1 OSP sa postupuje podľa ustanovení druhej hlavy piatej časti tohto zákona v prípadoch, v ktorých fyzická osoba alebo právnická osoba tvrdí, že bola na svojich právach ukrátená rozhodnutím a postupom správneho orgánu, a žiada, aby súd preskúmal zákonnosť tohto rozhodnutia a postupu.

11. Z citovaných právnych noriem vyplýva, že na prieskum zákonnosti napadnutých rozhodnutí daňového úradu bola daná právomoc všeobecného súdu v správnom súdnictve podľa druhej hlavy piatej časti Občianskeho súdneho poriadku. Túto právomoc všeobecného súdu nemožno nahradiť konaním pred ústavným súdom. Ústavou daná právomoc totiž neumožňuje ústavnému súdu nahrádzať rozhodovacia činnosť (právomoc) všeobecných súdov, ak je založená zákonom alebo na základe zákona. Ústava ani zákon o ústavnom súde nepripúšťajú, aby si sťažovateľ ako účastník konania zvolil medzi súdnymi orgánmi ochrany porušených základných práv a slobôd, naopak, čl. 127 ods. 1 ústavy jednoznačne požaduje vyčerpanie všetkých sťažovateľovi dostupných a účinných prostriedkov nápravy.

12. Uvedené vyplýva z princípu subsidiarity zakotveného v čl. 127 ods. 1 ústavy, obsahom ktorého je pravidlo, že sťažovateľ má právo sa domáhať ochrany základného práva pred ústavným súdom iba v prípade, ak mu túto ochranu nemôže poskytnúť iný súd. Jeho zmyslom a účelom je to, že ochrana ústavnosti nie je a ani podľa povahy veci nemôže byť výlučne úlohou ústavného súdu, ale je úlohou všetkých orgánov verejnej moci v rámci im zverených kompetencií. Všeobecné sudy sú primárne zodpovedné aj za dodržiavanie tých práv a základných slobôd, ktoré ústava alebo medzinárodná zmluva dotknutým fyzickým osobám zaručuje. Ústavný súd v tejto súvislosti predstavuje ultima ratio inštitucionálny mechanizmus, ktorý nasleduje až v prípade nefunkčnosti všetkých ostatných

orgánov verejnej moci, ktoré sa na ochrane ústavnosti podieľajú. Opačný záver by znamenal popieranie princípu subsidiarity právomoci ústavného súdu podľa zásad uvedených v § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde (III. ÚS 149/04, IV. ÚS 135/05).

13. V danom prípade bolo možné napadnuté rozhodnutia daňového úradu napadnúť žalobou v správnom súdnictve, čo sťažovateľka nevyužila. Preskúmanie napadnutých rozhodnutí daňového úradu (ako správneho orgánu, pozn.) by preto bolo v rozpore s princípom subsidiarity zakotveným v čl. 127 ods. 1 ústavy, lebo ich preskúmanie patrí do právomoci všeobecných súdov (pozri napr. rozsudok Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 7 S/97/2012 z 21. mája 2014, pozn.). V dôsledku uvedeného ústavný súd sťažnosti sťažovateľky odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde pre nedostatok právomoci.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 10. septembra 2014